

Nr 54

Av herr **Munktell m. fl.**, *angående omreglering av tjänsten som idrottslärare vid universitetet i Uppsala.*

Sedan den 1 januari 1937 finnes vid Uppsala universitet en befattning som idrottslärare. När tjänsten inrättades, hade en viss erfarenhet om behovet av tjänsten och om dess allmänna karaktär vunnits under de två år, som Uppsala studenters idrottsförening med stöd av olika akademiska och idrottsliga organisationer haft en person anställd, som lett och ansvarat för de studerandes vid universitetet fysiska fostran i idrottens form.

Tjänsten hade redan från början karaktären av heltidstjänst. Arbetsuppgifterna framgå av den instruktion, som tillkom vid tjänstens inrättande och som fortfarande gäller. Idrottslärarens uppgift är att verka för en sund fysisk fostran av de studerande vid Uppsala universitet. Sålunda åligger det honom bl. a. att leda ett flertal kurser i olika idrottsgrenar, omfattande såväl teoretiskt kunskapsmeddelande som praktiska tillämpningsövningar. Tyngdpunkten är lagd på utbildningen av de studerande, som i sin blivande gärning komma att verka som lärare och ledare för ungdom. Idrottsläraren skall därjämte — och detta är den icke minst viktiga arbetsuppgiften — intimt samarbeta med frivilliga idrottsorganisationer inom studentkåren och stödja dem i deras verksamhet.

Idrottsläraren förordnas av kanslern för rikets universitet för en tid av högst tre år i sänder. Tjänsten har karaktär av arvodestjänst. Det årliga arvodet är för närvarande 13 800 kronor.

När tjänsten inrättades för 18 år sedan, var det, med tanke på den förhållandevis korta erfarenhet, som fanns av dylik verksamhet, helt naturligt, att densamma gavs en mindre fast karaktär. Under de år som gått ha emellertid sådana erfarenheter vunnits, att det står klart för alla initierade, att idrottsläraren fyller en mycket betydelsefull uppgift. Särskilt värdefull har den del av verksamheten, som avser utbildningen av blivande lärare och lärarinnor, visat sig vara. Samma goda erfarenheter ha vunnits vid universiteten i Lund och i Göteborg och vid högskolorna i Stockholm, vid vilka läroanstalter idrottslärare under likartade betingelser varit verksamma sedan år 1941, 1948 och 1948 respektive. Det är således uppenbart, att här är fråga om en befattning, som kommer att bli bestående. En omprövning av tjänsteställningen bör därför snarast göras. För tjänst innehavaren innebär den nuvarande osäkra anställningsformen avsevärda olägenheter. Som arvodist har han ingen pensionsrätt och ej heller de övriga förmåner, som tillkomma befattningshavare, på vilka statens allmänna avlöningsreglemente är tillämpligt. Såväl ur allmän billighetssynpunkt

som med hänsyn till önskvärdheten av att till tjänsten erhålla och i densamma kunna behålla kvalificerade och lämpliga personer synes det väl motiverat att tjänsten erhåller en fastare karaktär. Ett stöd för denna uppfattning får man jämväl i kungörelsen av den 30 juni 1948 med tilläggsbestämmelser till statens allmänna avlöningsreglemente, där under § 3, anvisningar, mom. 3, myndigheterna erinras om att "arvodesbeställning bör i möjligaste mån undvikas och avvecklas för heltidsanställd person".

Fullgoda skäl synas föreligga för inrättandet av en Ca-tjänst. Den tänkbara invändningen, att en tjänstinnehavare vid en ålder, som ligger avsevärt under den vanliga pensionsåldern av åldersskäl kan vara mindre väl skickad för de speciella arbetsuppgifter, som höra samman med befattningen, blir näppeligen hållbar, om man beaktar att minskad fysisk spänst och personlig färdighet väl uppväges av den ökade erfarenhet, som vinnes genom åren. En Ce-tjänst i lämplig lönegradsplacering skulle dock undanröja de största olägenheterna med nuvarande, i längden ohållbara, anordning. En lönesättning i 26 lönegraden, eller en lönegrad högre än vad gymnastiklärartjänsterna vid folkskoleseminarierna äro placerade i, ter sig välmotiverad med tanke på att det här är fråga om en högskoletjänst.

Nuvarande innehavare av tjänsten är idrottsläraren Bertil Åström, som innehåft förordnande på densamma sedan den 1 januari 1954. Nu gällande förordnande utgår den 31 december 1955. Idrottslärare Åström, som är född år 1909, är gift och har två barn, har nedlagt ett synnerligen förtjänstfullt arbete under de år han uppehållit befattningen. Det borde vara en hederssak för det allmänna att denne skicklige idrottspedagog finge sina anställningsförhållanden ordnade på ett sätt, som bereder honom och hans familj det mått av trygghet, som snart sagt alla statstjänstemän åtnjuta.

Idrottslärartjänstens reglering efter ovan anförda linjer och med i stort sett samma motivering har varit föremål för petitum från universitetets sida åren 1953 och 1954. 1954 års framställning har varmt tillstyrkts av kanslern, men trots detta icke föranlett någon Kungl. Maj:ts proposition. Likaledes har inspektor för undervisningen i gymnastik och idrott vid landets universitet och högskolor, professorn D. E. Holmdahl, i framställningar direkt till Kungl. Maj:t åren 1950, 1951, 1952, 1953 och 1954 hemställt om en reglering av idrottslärartjänsterna vid samtliga universitet och högskolor, likaledes utan resultat.

Under åberopande av vad som sålunda anförts få vi hemställa,
att en tjänst som idrottslärare i Ce 26 inrättas vid Uppsala universitet.

Stockholm den 19 januari 1955

Henrik Munktell

Eivor Wallin

Edvin Jacobsson